

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/193/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619202794
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2020:4619202794.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého: Q. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka T. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., T. XX a otec W. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., J. B. XXXX/XX, právne zast. Mgr. Lukášom Grežďom, advokátom so sídlom Topoľčany, Stredanská 1537/14, IČO: 42 370 175, o určenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd z a v ä z u j e otca prispievať na výživu mal. Q. sumou 100 eur mesačne, ktorú bude povinný platiť vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od 01.11.2019.

II. Zročné výživné za čas od 01.11.2019 do 30.11.2020 v sume 790 eur súd p o v o ľ u j e otcovi zaplatiť v splátkach po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 26.11.2019 domáhala zmeny rozsudku Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/243/2018 zo dňa 4.2.2019 v časti zverenia maloletého Q. B. tak, že navrhla, aby súd maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal platením výživného sumou 200 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu. Návrh matka zdôvodnila tým, že uvedeným rozsudkom bolo jej manželstvo s otcom maloletého rozvedené, súd týmto rozsudkom zároveň schválil rodičovskú dohodu o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva na čas po rozvoде, na základe ktorej bol mal. Q. zverený do osobnej starostlivosti otca a mal. Q., nar. XX.X.XXXX bola zverená do starostlivosti matky, rodičia boli zaviazaní platením výživného - matka na Q. sumou 150 eur mesačne a otec na Q. sumou 150 eur mesačne. Po rozvoде došlo k zmene pomerov v tom, že Q. sa od 5.11.2019 presťahoval do matkinej domácnosti, u otca už nechce bývať a sám matku požiadal, aby podala návrh na zmenu zverenia.

2. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 10P/193/2019-88 zo dňa 23.01.2020 zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/243/2018 zo dňa 04.02.2019, právoplatný dňa 12.02.2019 v časti zverenia mal. Q. tak, že výrokom I. zveril mal. Q. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, s účinnosťou od 01.11.2019, vo výroku II. zaviazal otca prispievať na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne, ktorú bude povinný platiť vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od 01.11.2019, vo výroku III. povolil otcovi zaplatiť zročné výživné za čas od 01.11.2019 do 31.01.2020 v sume 450 eur v splátkach po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok, vo výroku IV. rozhodol, že styk otca s mal. Q. ponecháva v neobmedzenom rozsahu.

3. Uvedený rozsudok v časti výroku II. a III. napadol otec maloletého v zákonnej lehote odvolaním namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal otázkou možností, schopností a majetkových pomerov, jeho ako otca, ktorú predpokladá § 62 ods. 2 zákona o rodine. Ani na jednom pojednávaní sa súd nezaoberal výškou výživného upraveného rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/243/2018 zo dňa 04.02.2019, ktorým došlo k rozvodu manželstva a bola schválená rodičovská dohoda medzi rodičmi. Výška výživného v tej dobe bola dohodnutá s matkou vo vzájomnej výške 150 eur mesačne a pritom jemu ani matke v podstate nezáležalo na výške výživného ako takom. Jednalo sa len o formálnu úpravu výživného. Celý čas si vzájomne žiadne výživné na deti neplatili a ani nič jeden od druhého nepožadovali. Výživné vo výške 150 eur nie je momentálne schopný platiť, lebo ho ani nikdy v takej výške neplatil a nemá na to žiadne finančné prostriedky. Platí množstvo úverov z manželstva, ktoré si nevymyslel a ktoré musí platiť. Sú to jeho nevyhnutné výdavky. Tieto výdavky bývalá manželka neplatí, lebo bremeno si zobral na seba, ale čuduje sa, že napriek tomu, že to súdu preukázal a vysvetlil, súd to vôbec nezobral na zreteľ a nezohľadnil pri vynesení rozsudku. Nie je totiž možné, aby súd jednoducho prebral výšku výživného z predchádzajúceho rozhodnutia bez toho, aby vykonal príslušné dokazovanie a analýzu o aké úvery sa jedná, aký je ich pôvod a na aký účel boli v tej dobe peniaze minuté. Súd prvej inštancie v tomto smere dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a preto je namieste revízia tohto rozhodnutia odvolacím súdom. Nie je možné od neho spravodlivo požadovať, aby z jeho príjmu, ktorý je podľa predložených dokladov vo výške 643,65 eura netto bez daňového bonusu, ktorý je vo výške 22,17 eura, platil výživné na dve maloleté deti 300 eur mesačne. Výživné, ktoré momentálne schopný platiť na mal. Q. je 30 eur mesačne a na mal. Q. takisto 30 eur mesačne počnúc novembrom 2019.

4. Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 9CoP/13/2020-156 zo dňa 20.08.2020 rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutých výrokoch o výživnom (II.), o zročnom výživnom (III.) a o trovách konania (VI.) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku týkajúcom sa určenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého Q., a s tým súvisiacim výroku o zročnom výživnom, je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, lebo mal za to, že v tomto rozsahu rozsudok súdu prvej inštancie nezodpovedá požiadavkám kladeným na riadne odôvodnenie rozhodnutia a pre nedostatok dôvodov je potrebné považovať ho za nepreskúmateľné. Vo vzťahu k výroku o určení výživného otcovi dieťa súd prvej inštancie len skonštatoval to, že tak rozhodol s prihliadnutím na osobné, majetkové, zárobkové pomery rodičov a odôvodnené potreby maloletého, keď mal za to, že je v schopnostiach a možnostiach otca platiť výživné v tejto sume. Takého v zásade len všeobecné konštatovanie súdu, bez toho, aby bolo z odôvodnenia rozhodnutia zrejmé, z akých skutkových okolností a právnych záverov súd prvej inštancie vychádzal, keď ustálil záver o primeranosti výšky vyživovacej povinnosti otca 150 eur mesačne na maloletého Q., v žiadnom prípade nezodpovedá tomu, aké požiadavky sú kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a tak i jeho preskúmateľnosť. Vo vzťahu ku konštatovaným možnostiam a schopnostiam otca, resp. oboch rodičov podieľať sa na výžive maloletého Q. vôbec nie je zrejmé, ako súd prvej inštancie posúdil sociálne pomery a životnú úroveň oboch rodičov, a to nielen z hľadiska dosahovaných príjmov, ale i z hľadiska ich pravidelných výdavkov a majetkových pomerov rodičov tak, aby rozhodnutie z hľadiska výšky určeného výživného poskytovalo spoľahlivý podklad pre súdom prijatý záver. Keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutých výrokoch doposiaľ neposkytlo odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (uvedené vyššie), odvolací súd postupom v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP pristúpil k zrušeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie v jeho napadnutých výrokoch (II., III.) ako v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (VI.) s tým, že súd prvej inštancie opätovne vo veci rozhodne, na základe riadne zisteného skutočného stavu a svoje rozhodnutie i dostatočne odôvodní.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletého na pojednávaní, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:

6. Rozsudkom sp. zn. 10P/243/2018 zo dňa 4.2.2019, právoplatným dňa 12.2.2019 tunajší súd rozviedol manželstvo rodičov a o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva na čas po rozvode rozhodol tak, že schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej na čas po rozvode zveril maloletého Q. do osobnej starostlivosti otca a maloletú Q. do osobnej starostlivosti

matky, obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Súd zaviazal rodičov prispievať na výživu maloletých detí a to matku na Q. sumou 150 eur mesačne a otca na Q. sumou 150 eur mesačne, styk detí s rodičmi súd neupravoval. Po rozvode býval maloletý Q. so svojím otcom v otcovom byte, do ktorého sa neskôr nasťahovala otcova partnerka T. J. s jej synom mal. O., nar. v roku XXXX.

7. Matka bola v čase rozvodu zamestnaná v H. O. s.r.o. I. s priemerným čistým mesačným zárobkom 842 eur, v priebehu rozvodového konania si prenajala jednoizbový byt, v ktorom bývala od 1.2.2019 do 1.5.2020. Matka maloletého v súčasnej dobe od 9.10.2020 poberá materský príspevok, dňa XX.XX.XXXX mala predpokladaný termín pôrodu, v čase vyhlásenia aktuálneho rozsudku bola ešte tehotná. Na obe deti poberá prídavok na dieťa a výživné na obe deti vo výške 110 eur mesačne. Od 1.5.2020 žije u priateľa B. N. v O. v rodinnom dome, pričom náklady na bývanie sú nasledovné - splátka pôžičky Tatra banka 150 eur mesačne, splátka pôžičky VÚB 110 eur mesačne, cestovné detí do školy 30 eur mesačne, paušály na telefón 70 eur mesačne, poisťka detí a matky 34 eur mesačne. Výdavky na náklady domácnosti - voda, električka a plyn - 200 eur mesačne, internet, televízia 80 eur mesačne, poisťky za autá 200 eur ročne. Matkin priateľ je rozvedený, má vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu z rozvedeného manželstva - I. N., nar. X.X.XXXX, na ktorú je povinný platiť mesačne výživné v sume 60 eur na základe rozsudku Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/50/2017 zo dňa 14.3.2017.

8. Otec býva vo vlastnom trojizbovom byte spolu s priateľkou T. J. a jej maloletým synom, mesačné náklady na bývanie platia na polovicu a tieto predstavujú sumu 210 eur za služby poskytované v súvislosti s užívaním bytu, 31 eur plyn a elektrina. Otec spláca viacero pôžičiek, tri sú od Tatra banky a.s. a dve v prospech nebankových subjektov, spolu mesačné splátky sú vo výške 614,69 eur.

9. Otec bol v čase konania o rozvod zamestnaný v spoločnosti W. D. s.r.o. M. s priemerným čistým mesačným zárobkom 416 eur, tu pracoval do 31.7.2019, v období od 18.2.2019 do 5.8.2019 pracoval na dohodu o pracovnej činnosti pre spoločnosť M. R. s.r.o. D., od 1.8.2019 je zamestnaný v spoločnosti Z. s.r.o. C. I. ako vodič s priemerným čistým mesačným zárobkom 649,42 eur, jeho priateľka je zamestnaná na O. M. P. v C. s priemerným čistým mesačným zárobkom 725 eur, na mal. syna O., ktorého má zvereného do osobnej starostlivosti, má určené výživné 100 eur mesačne.

10. V období od vyhlásenia rozsudku tunajším súdom, t.j. od 23.1.2020, do rozhodnutia Krajského súdu v Nitre, t.j. do 20.8.2020, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o výživnom, o zročnom výživnom a o trovách konania, došlo k zmene výšky výživného na maloletú Q. B. a to rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 10P/40/2020 zo dňa 11.5.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.5.2020. Uvedeným rozsudkom súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola znížená vyživovacia povinnosť otca zo sumy 150 eur na sumu 55 eur mesačne s účinnosťou od 1.3.2020.

11. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Pri rozhodovaní o výške výživného súd prihliadol na vek a odôvodnené potreby maloletého ako aj na pomery u obidvoch rodičov. Maloletý Q. je už na druhom stupni základnej školy, v poslednom ročníku, hráva hokej, za ktorý matka platí poplatok 480 eur ročne plus ďalšie poplatky súvisiace so zápasmi. Obidvaja rodičia majú ďalšiu vyživovaciu povinnosť k spoločnej maloletej dcére Q., ktorá je zverená do osobnej starostlivosti matky a na ktorú je otec rozsudkom súdu zaviazaný platiť výživné v sume 55 eur mesačne s účinnosťou od 1.3.2020. Súd pri určovaní výšky výživného po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach otca s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého primerané jeho veku, platiť výživné v sume 100 eur mesačne, pričom súd vychádzal pri určení výšky výživného z príjmu, ktorý otec za rok 2020 dosiahol, t. j. 649,42 eur mesačne. Otec žije v spoločnej domácnosti s priateľkou majúcou čistý mesačný priemerný príjem vo výške 725 eur, náklady na bývanie hradia na polovicu a tieto náklady sú mesačne spolu v sume 241 eur (210 eur nájomné a 31 eur plyn a elektrina). Otec spláca viacero pôžičiek, poskytnutých bankou (Tatra banka a.s.), ako aj nebankovými subjektmi, spolu mesačne splátky na všetky pôžičky predstavujú sumu 614,69 eur. Súd pri rozhodovaní o výživnom prihliada do určitej miery samozrejme aj na záväzky povinného rodiča, avšak poukazuje na to, že výživné pre maloleté dieťa má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča a povinný rodič musí pri rozhodovaní o tom, či sa zadíži a do akej miery, mať na zreteli okrem iného najmä to, či to nebude mať negatívny dopad na jeho schopnosť vyživovať svoje maloleté dieťa, ktoré ešte nie je schopné samé sa živiť. Takže z uvedeného vyplýva, že súd je názoru, že otec s prihliadnutím na jeho príjem, odôvodnené výdavky na bývanie, stravu, hygienu a ďalšie bežné veci, na ďalšiu vyživovaciu povinnosť vo výške 55 eur na mal. dcéru Q., je schopný platiť na mal. Q. výživné v sume 100 eur mesačne. Výška výživného zohľadňuje potreby maloletého ako aj zárobkové možnosti a schopnosti otca. Matka sa na výžive maloletého podieľa nielen finančne ale aj každodennou osobnou starostlivosťou oňho, na čo je súd povinný prihliadnuť.

13. Keďže výživné bolo určené so spätnou účinnosťou, súd rozhodol aj o zročnom výživnom, ktoré je za obdobie od 01.11.2019 do 30.11.2020 v sume 790 eur a ktoré súd vzhľadom na majetkové a príjmové pomery otca povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky sa stane zročným celý dlh. Otec platil na maloletého od 1.11.2019 do 31.5.2020 výživné v sumách 30 eur mesačne, od 1.6.2020 doposiaľ platí po 55 eur mesačne. Zročné výživné predstavuje rozdiel medzi výškou určeného výživného a výživného doteraz otcom dobrovoľne zaplateného.

14. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.